

## MUISTIO

Museoviraston, Nurmijärven kunnan (kaavoitus) ja maanomistajien välinen muinaismuistolain 13 §:n mukainen neuvottelu osana Nurmijärven Klaukkalan Luhtajoentie-Havumäentien asemakaavaa ja asemakaavan muutosta.

osallistujat:

Toni Saastamoinen / Nurmijärven kunta, kaavoitus

Sari Mäntylä-Asplund / intendentti, Museovirasto, Kulttuuriympäristöpalvelut

Hannu Ranta / maanomistaja

Timo Vuorto / maanomistaja

Päivi Toivomäki / maanomistaja

Tomi Toivomäki / maanomistaja

Paikka ja aika: maastotapaaminen 14.11.2018 muinaisjäännöskohteella klo 9.00 alkaen maastotapaamisen jälkeen Saastamoinen ja Mäntylä-Asplund jatkoivat keskustelua kunnantalolla.

Neuvottelun aihe: Em. asemakaavahankkeessa Mäntysalon, Klaukkalan Metsäkylän ja vesitorinmäen väliselle metsäalueelle mahdollistetaan kaavalla katuyhteys, joka yhdistää tulevan Klaukkalan ohikulkutien taajaman katuverkkoon Mäntysalon alueella. Kaavalla mahdollistetaan yhdessä Viirinlaakso II -asemakaavan kanssa yhteys myös Viirinlaaksoon. Luonnosvaiheen kaava-alueen ulkopuolella oleva osa katulinjasta koskettaa muinaisjäännösalueita. Luonnoksen jälkeen valmisteltavassa kaavaehdotuksessa kaava-alue saattaa muuttua jonkin verran. Ei ole vielä tietoa laajeneeko kaava-alue siten, että se osuu sitten muinaisjäännökseen. Tällä sekä Viirinlaakso II -kaavalla mahdollistettava katulinjaus Viirinlaaksoon kuitenkin väistämättä osuu muinaisjäännökseen kaava-alueen ulkopuolella.

Kohde: Kiinteä muinaisjäännös **Ylisjoki** (*tunnus muinaisjäännösrekisterissä 543010015*; [www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.543010015](http://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.543010015)).

tyyppi: asuinpaikat

ajoitus: kivikausi

kuvaus: Paikalta on löydetty kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia kvartsi-iskoksia. Paikalla suoritettulla inventointikäynnillä on arvioitu asuinpaikan säilyneen hyvin.

Tapaamisen alussa Sari Mäntylä-Asplund selvitti muinaismuistolain (295/63) 13 § :ä ja sen mukaista neuvottelukäytäntöä. Neuvottelu käydään, koska asemakaavan muutoksella suunnitellaan kadun rakentamista alueelle, jossa sijaitsee muinaisjäännösrekisteriin merkitty, muinaismuistolain rauhoittama muinaisjäännös. Neuvottelun aikana maanomistajat tulevat myös informoiduksi, mitä toimenpiteitä muinaisjäännökseen liittyen on tarkoitus suorittaa. Kun neuvottelu käydään yleisen hankkeen kaavaprosessin aikana, ei erillistä kajoamislupaa muinaisjäännökseen enää haeta.

Tielinjaa oltiin merkitty maastoon ja Toni Saastamoinen esitteli kartasta, miten tielinja kajoaa muinaisjäännökseen tien luiskauksen alueella. Mäntylä-Asplund kertoi muinaisjäännöksestä. Muinaisjäännöksestä ei ole havaittavissa merkkejä maanpinnalle. Tapaamisen kuluessa keskusteltiin yleisestikin esihistoriasta mm. millaisessa muinaisessa ympäristössä asuinpaikka on sijainnut sekä lähiympäristössä olevista muinaisjäännöksistä.

Lisäksi kaava-alueen läheisyydessä on hiilimiiluksi tulkittu kohde **Klaukkala (Klockskog) Kuusiniittu** (*tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000009183*), joka on mahdollinen muinaisjäännös. Saastamoisen mukaan tämän hetken suunnitelmien mukaan tielinjaus ei uhkaa tätä kohdetta.

Mäntylä-Asplund totesi, että muinaisjäännös on mahdollista poistaa, mutta muinaisjäännöksen kohdalla tulee tehdä riittävät arkeologiset tutkimukset. Tutkimukset on järkevintä aloittaa koetutkimuksella, joissa selvitetään, onko alueella säilyneenä kivistä asuinpaikkaan liittyviä kulttuurikerroksia tai rakenteita. Asuinpaikan säilyneisyyttä ei tiedetä ja tiedot kohteesta ovat vähäiset. Koetutkimus voidaan tehdä koekuoppia ja -ojia tekemällä.

Keskusteltiin tutkimusprosessista. Kunta hankkii tutkimusten tekijän ja kaavahankkeen toteuttaja eli kunta myöskin on tutkimusten kustantaja. Maanomistajia tulee informoida tutkimusten alkamisesta. Koska peltoalue on viljelyssä, maanomistajat esittivät, että sovitaan tutkimusaika siten, ettei se osu viljelyaikaan. Keskusteltiin myös miten koekuopat voidaan tehdä. Ne voidaan tehdä lapiolla kaivamalla, mutta peltomaassa kaivinkoneen käyttö on tehokkaampi tapa. Todettiin, että kaivureita on monenkokoisia, mutta asia jäi vielä auki.

Rakennushankkeen aikataulu ei ole vielä selvillä, mutta kaavaehdotus on tarkoitus saada luottamuselinkäsittelyyn ensi vuoden alkupuolella.

Tapaamisen aikana Toni Saastamoinen ja maanomistajat keskustelivat myös mm. tielinjasta ja kaavoitusasioista, mutta näitä asioita ei ole muistioon kirjattu, koska ne eivät liittyneet suoraan muinaismuistolain 13 §:n mukainen neuvotteluun.

Maastotapaamisen lopuksi käytiin myös Viirinlaakso II:n kaava-alueella, joka yhdessä Luhtajoentie-Havumäentien kaavan kanssa mahdollistaa katuyhteyden toteuttamisen ohikulkutieltä Viirinlaaksoon. ja siellä sijaitsevalla Yli-Kunnarin kivistä asuinpaikalla. Kohde on merkitty Nurmijärven kunnan toimesta. Tämän kaavan mahdollistama katulinja jatkuu tälle Viirinlaakso II:n kaava-alueelle. Viirinlaakso II:n kaava ei ole tullut vielä vireille.

Todettiin, että jos muuttuva maankäyttö uhkaa Yli-Kunnarin muinaisjäännöstä, tulee tämäkin kaavaprosessin yhteydessä käydä 13 §:n mukainen neuvottelu. Maastokäynti voidaan kuitenkin katsoa tehdyksi, joten sitä ei neuvottelun tullessa ajankohtaiseksi tarvitse tehdä.

Maastotapaamisen jälkeen Saastamoinen ja Mäntylä-Asplund kävivät joitakin käytännön asioita läpi kunnantalolla.

Kaavaprosessi voi edetä. Mikäli tutkimuksia ei ehditä tekemään ennen ehdotusvaihetta, muinaisjäännös merkitään kaavaan sen nykyisin tunnettujen rajojen mukaisesti sm-merkinnällä. Kaavamääräys on seuraavan lainen: Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevasta tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Muinaismuistolain 13 §:n mukaisesti käytyjen neuvottelujen perusteella kohde voidaan poistaa kaavan toteuttamiseksi sen jälkeen, kun kohteella on toteutettu riittävät arkeologiset tutkimukset. Kohde tulee olla yksilöiden mainittuna myös kaava-asiakirjoissa.

Mikäli tutkimukset tehdään ennen ehdotusvaihetta, ei muinaisjäännöstä enää merkitä kaavakarttaan.

Kunta tilaa tutkimukset valitsemaltaan arkeologiselta konsultilta saamiensa tarjousten perusteella. Luettelo arkeologisia tutkimuksia tekevistä konsulteista löytyy Museoviraston nettisivuilta.

Koetutkimusten perusteella päätetään jatkotutkimusten tarve. Tutkimusten riittävydestä Museovirasto antaa erillisen lausunnon konsultin toimittaman kenttäraportin perusteella.

Tämä muistio liitetään asemakaavamuutoksen asiakirjoihin.